

No més drets sense deure.
No més deure sense drets.
 Els drets individuals són imprescriptibles, legisla-dies é INGARANTIBLES. • Legislar la Llibertat baix prestat de garantir-la, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És lícit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • La caritat, qu'enalteix al qui la fa humiliant al qui la reb, té d'esser sustituida per la solidaritat, qu'agermana y nivella als que la practican. • Mentre el món no es compongui de sers lliures, iguals é intel·ligents, no pod haverhi pau entre la rassa humana.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

LA TRAMONTANA defensa els principis lliberals més avançats, sense atenuants de cap mena. • LA TRAMONTANA és altament moralista, tenint per base fonamental de la moralitat el respecte a totes las ideas y la germanor de tots els pobles. • LA TRAMONTANA en política defensa sempre al més avançat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. • LA TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sens compromissos ni preocupacions de sectari.

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en ideas polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya. 1 peseta trimestre. — Estranger. • Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Pels pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten libranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 cèntims. — 30 exemplars, 1 pta. Surt é lliu puntualment cada diouendres

MEDITACIÓ MASÓNICA

A la gloria del Gran Arquitecte, meditant sobre el món y la vida, mort violenta li causa respecte, per ni sombra voler d'homicida.

Mes si núvols molt negres l'espantan, fent bullirli el cervell que tortura, las ideas llavors es decantan y del miser la mort no es detura.

L'ÉPILEG D'UNA TRAGEDIA

Com ens temiam ja en l'última hora publicada en el nostre darrer número, l'indult de la pena de mort no ha pogut alcançar a Pallàs.

L'interesa de l'autor de l'atentat de la Gran Via durant las 24 horas mortals de la capella l'han elevat a la categoria d'heroe llegendari, no havent sapigut tenir el govern l'habilitat d'evitar aquet perill, aconsellant a temps la gracia de l'indult.

Mes ja està fet, y no ens és permès insistir més sobre lo meteix.

A conseqüència del succés de la Gran Via, unas criatures han quedat orfes, una esposa viuuda, y una mare inhabilitada ja pel treball han perdut el seu fill.

Amigs sempre de rendir tribut a la veritat, tenim de fer constar al públic que, després de la presó de Pallàs, no ha faltat res pera alimentar-se a la familia. Molta gent, amb afany caritatiu uns y amb esperit de solidaritat an a la desgracia altres, han fet individualment lo necessari pera que a la desesperada situació d'angoixa d'aquella familia no es tingues d'afegir l'escorsó de la fam.

Pròxim a la mort y executat ja Pallàs, aquells sentiments s'han anat demostrant molt més encare en favor de la seva desventurada familia, per lo qual, repetim, no els ha faltat res pera satisfer las més perentorias necessitats fisicas. Ademés, y ho fem constar amb satisfacció, la familia de la muller de Pallàs, encara que no es rica, dista bastant d'estar en la deplorable situació de miseria de molts obrers, puix posseixen alguns petits bens de fortuna. Això no obstant, no vol dir que la mare, la viuuda y els fills del executat de Montjuic no hajan necessitat y no necessitin encare de l'esforç d'altres per anar vivint. Y com de molts punts havem rebut peticions d'obrir una suscripció en las nostras columnes a favor de tant desgraciada familia, y com siga que també de molts altres s'ens ha fet notar la miseria de molts altres families obreras a conseqüències dels successos de la Gran Via, per tenir presos a Montjuic als qu'els guanyavan la vida, d'aquí que, creyent interpretar els bons desitjos caritatius d'esperit solidari de tots els que de tal assumpto ens han parlat, obrim avuy en las nostras columnes una suscripció pública a favor de la familia de Pallàs y de las dels presos a conseqüència dels successos de la Gran Via, quin modo de repartirla serà el següent:

Mentres continuin individus presos per la citada causa quinas respectivas families estiguin en necessitat, de lo qu'es recaudi per aquesta suscripció es destinarà la meytat per la familia Pallàs y l'altra meytat es repartirà entre todas las families dels presos, sempre qu'els donants ó els suscriptors no disposin res en contra. Si els respectius suscriptors tenen voluntat a ferho d'altra manera, però sempre a favor d'una ó altres families, poden ferho constar a l'acte de l'entrega, y es farà tal com desitjin. Si no quedan presos per la citada causa abans de tancar-se la suscripció, tot lo que d'allí en avant es recaudi serà per la familia Pallàs. Si per aquesta s'arriba a recullir una quantitat suficient a fer un petit dot pels fills quan arribin a la major edat, LA TRAMONTANA cridarà llavors a representants de las societats, tallers, fabricas ó entitats que més s'hagin interessat en la suscripció, pera qu'entre tots junts s'acordi la millor manera de ferho, partint sempre del principi de socorre a la mare, a la esposa y als fills de Paulino Pallàs. Las cantitats recaudadas que corresponguin a las families dels presos, s'entregaran baix rebut a la Comissió d'ausilis qu'és nombre ó qu'estiga ja nomenada am beneplacit de las families interessadas.

Aixis s'evitarà que la desgracia y la fam fassi presa en molts sers innocents, qu'abans ja de poguer tenir ús de rahó tenen de pagar las culpas de mals agens y els defectes d'una societat que no cuida d'amparar al miser desvalgut ni perseguint els estragos causats per la miseria. Comencem, doncs.

SUSCRIPCIÓ VOLUNTARIA a favor de la mare, esposa y fills de Pallàs y de las familias dels presos a conseqüència de l'atentat del 24 Setembre en la Gran Via

Table listing names and amounts for the subscription. Includes names like Carbonell, Ventura, Prats, etc., and amounts in pesetas. Total: 165.50.

De lo recaudat aquesta setmana, tocan, doncs, 119.25 ptas. a la familia Pallàs, y 46.25 pesetas per las families dels presos de Montjuic.

Està oberta la suscripció en l'Administració d'aquet periòdic, carrer de Ponent, 1, pis primer.

NOTICIAS POSTUMAS

Per lo qu'ens havem tingut de comunicar am la familia de Paulino Pallàs aquets dias a conseqüència d'obrir la suscripció qu'antecedix y d'haver també parlat llargament amb els albaces testamentaris J. Tonijuan y A. Guerrero, únics que després de la familia ó junt amb ella van puguer entrar en la capella ahont va passar las sevas últimes 24 horas l'autor de l'atentat de la Gran Via, podem donar als nostros lectors noticia d'alguns dels episodis desenrotllats durant aquella tragedia que va acabar amb el fusellament del protagonista, y que per ells es pod deduir quin era el mòvil principal que feya aguantar l'ànimo inacabable de l'infelis condemnat a mort.

Pallàs era un neo-anarquista, puix no feya més enllà d'un perell ó tres d'anys qu'havia conegut y abressat las novas ideas, haventse inclinat cap al comunisme y al grupu dels que són contraris de tota organizació. Està fóra de dupte, tant per lo qu'havem sentit a dir a la seva familia com a alguns dels qu'el tractavan intimament, que d'un quant temps an aquesta part vivia altament preocupat y am l'idea cons-

tant de que en tenia de fer alguna que fes parlar d'ell.

Las causas determinants d'aquet vehement desitj que constituia quasi una mania, creyem haverlas trobadas; mes són ellas tant intimas, que no creyem oportú publicarlas.

Durant la substanciació de la causa, tant com durant l'estada a la capella, va demostrar varias vegadas Pallàs l'enteresa del seu caracter, sens perdre may l'idea de que es parlaria d'ell.

L'endemà meteix de comés el fet, algú va dirli a la presó:

—¿No veus qu'et succeeix, no veus qu'et de resultat de lo qu'has fet a la teva familia?

Y ell va respondre imperturbable:

—Deixeume estar. Estig ja a la pendet, y vull arribar bé fins al cap d'avall.

En altra ocasió el jutje instructor sembla que va preguntarli si estava ja arrepenit de la seva punible acció, y Pallàs va contestarli:

—No, no estig arrepenit; y si ho vol provar, deixim anar no més qu'una hora, y veurà com en faig una altra de pitjor.

Parlantli de la familia, va dirseli també en altra ocasió si no es considerava el mal com que demunt d'ella anava a caure a conseqüència de l'acte per ell realisat.

A lo qual va contestar:

—Si bé creg molt corrompuda a la societat actual, no li creg encare tant que la consideri capàs de fer pagar als fills las taitas dels pares. Els temps en qu'això succehia ja han passat.

Trasladat ja a Montjuic y posat en capella, un germà de la Pau y la Caritat, que per cert el deixaven poc en pau no sobranthi la caritat, va dirli:

—Y bé! ¿qu'ha lograt amb el seu acte que tant pondera? Res absolutament, mes qu'el trobarse en l'estat qu'es troba.

—Oh, sí, —va contestar el sentenciad, —hi lograt molt més qu'això: hi lograt demostrar qu'un home sol pod fer tremolar tot l'exèrcit. Are calculi el dia que, en llog d'un home sol, això ho fassin cent homes, lo que podrà succehir.

Preguntat per un capellà dels que miravan de salvarli l'ànima perquè era que tenia aquell ó els seus catòlics, va respondre:

—Quan era petit estava jo com de segon en una iglesia, y per un descuyt de no res que vaig tenir, el sagristà primer em va clavar tant forta pallissa, que sempre més me n'hi recordat, y desde aquell dia que no pug veure cap catòlic ni gent d'iglesia.

Al despedirse dels seus fills, va dirlos dirigintse especialment al major:

—Quan sigueu grans teniu d'apendre a odiar al clero y al militarisme, que són els dos enemigs pitjors de l'humanitat.

Finalment, y això ho fem constar per haver-nosho demanat am molta insistencia l'obrer litògrafu Andreu Guerrero, que fou lo qui ensenyà l'ofici a Pallàs y el qui pugué veurel a la capella, en la seva calitat d'albacea testamentari, que unas dugas horas abans de tenir d'anar a la mort, dirigintse Pallàs a dit Andreu Guerrero, va suplirli que, en nom d'ell, es demanés perdó a las families dels morts y als ferits que van resultar de l'atentat de la Gran Via, del mal qu'involuntariament els havia causat, afegint que si tenia la seguretat de qu'això es fes públic moriria més tranquil, lo qual va prometreli solemnement el Sr. Guerrero y ens demana en nom del fusellat qu'això ho fem constar al nostre periòdic.

De tot lo transcrit es deduueix que molts dels que voltavan al reo esperavan, desitjavan o es prometian veurel anar a la mort convertit ó abatut, mentres qu'aquet no tenia més pensament qu'aguantarse ferm pera donar un gran exemple de valor que determinés en el més alt grau possible lo que de temps s'havia proposat: qu'es parles d'ell.

ALS MOROS DEL RIF

Moros, deixeuvos de bromas,
mireu qu' aquí som valents
y el qu' ens busca pensgeu...
prompte li enenyem las dents.
Y després qu' ahi son cosas
qu' al govern s' importa poc:
si siguesiu anarquistas...
ja seria un altre jog.
¿Qu' us penseu qu' el govern nostre
s' ocupa am cosas així?
Eli no més envia tropas
ailla sont hi ha algun moti.
El seu grao que són els quartos;
ell sols envia canons
als pobles qu' es resisteixen
a pagar contribucions.
Però però esteu alerta:
are no aneu a pensa'
que mentres al devant mira
no veu al dretre qu' es fa.
Creyeume, no sigue plagas:
no ens vingueu a borrar l'uli,
perquè, si el govern s'empipa,
us en veureu un embull.
No ens busqueu ja més bronquina,
que bé som prou desgraciats,
y ens fareu casu en pluja
d'ascensos per tots costats.
Esteuvs a casa vostra,
qu' els espanyols som gats velis,
y no permeteu qu' es fassin
liretes de vostras peles.
No us penseu qu' aixó jo ho digui
per espantarvos, no, may!
Ho dig per que no us escorria
igual com veuorxa a un sav.
No juegueu, no feu romanos,
deixeuvs estar tranquils,
sinó arreglarin l'assumpto
enviaot guardias-civils.
Que com si fossin huelguistas
y sense qu' els casu s'empien,
sa doblegaran l'esquena
com fan al primer de Maig.
Aneu fent la vostra via
y seguieu vostras costum:
no ens vulgueu puja a las barbas,
perque aquí no som tant llums.
Que per més que semblem mannos,
puja ja fa temps qu' estem quieta,
tenim generala digarros
a punt d'escampar bolets.
Tenim gueteros de sobras
lo que sobra són gueteros!
Fins n'hi ha un que tremola,
si veurel, els garrofers.
Creyeume, no sigue enzas:
si no voleu rebre cats,
gireu cua y feu la vostra
perque hi hauria un daltabaia.
No feu foras de flaquesa,
no sigueu tant fanlarrons,
qu' Espera té molt exércit,
molts bàlas y canons.
No sigueu tant tarambanas
buscant lo que no teniu:
marxau, si, y a marxas dobles;
fugiu depressa, fugiu!
Penseu qu' aquí tenim homes
que cada un és un lleó.
!!! Av de vosaltros si envian
un regiment de poldo!!!

DORINGO BARTINA

A l'anar a entrar aquest número en màquina va a comensarse la vista en judici oral y públic devant de jurats d'una de las causas qu' es segueixen contra el director d'aquet periódic. Si ens ho permeten las peripecias de la vista y si s'acaba a bon hora, en donarem al final d'aquet número noticia a nostros llegidors.

El pròxim dilluns, també a las 10 del mati, tindrà llog l'altre vista.
La defensa d'aquestas causas, com ja havem dit, corre a càrreg de nostro particular amic el distingit jurisconsult D. Josep M. Valles y Ribot.

Are si qu' amb aixó de l'Àfrica estem que no ens arriba la camisa al coll y el patriotisme ens cau garras avall.

Uns governs espanyols que fins are semblaven nascuts a l'Àfrica per lo qu' eran amigs dels moros, descuryant tota preponderancia d'Espanya per aquells confins y no cuydantse de fer cumplir res de lo consignat en tractats y que podia afavorir els nostros interessos per allí, es veuhen sorpresos per las kábilas del Rif pel fet de repetir una miqueta més a l'engrés lo que cada dia realisaven am tota tranquilitat a la menuda.
Y lo bo del cas es que per aquestas imprevis-

sions de tots els governs d'Espanya, are resulta qu' ens tenim d'entusiasmar poc menos que de real ordre, y ens tenim d'ofereir tots pera anar a matar moros, encare que resultin uns ridiculesas més grossas que l'estret de Gibraltar.

Com que, en cas d'una guerra, sempre serian obrers els qu' allí s'anirían a sacrificar, matar moros al Rif, que massa qu' aquí en tenim que fan amb els treballadors pitjor que las kábilas amb els cristians de Melilla.

Y fora hora també de que s'hi declarés la guerra ó s'arreglés la qüestió sense que la gana produhis cap més baixa en l'exércit del proletariat.

A conseqüencia de la trifulca de l'Àfrica es té d'adelantar l'obrir las Corts a pesar del peu d'en Sagasta, qu' exigiria més quietut.

Sembla que las Corts, per aquet motiu, s'obrirían pel Novembre.
Si jo tingüés de fixar la fetxa, també triaria aquet mes.

Y dia... el dels morts.
Per lo qu' ens carregan l'idem els pares de la patria.

L'esquadra russa ja ha passat per devant de Barcelona fent el camí de Tolon.

Per efectes combinats de la politica y la diplomacia, veurem una vegada més com una republica qu' es diu democrática y un imperi absolut s'abrassan com germans y s'entusiasman creyent trobar junts futuras glorias contra las monarquias constitucionals del centre d'Europa.

Napoleon I va deixar dit qu' a fins del sigle actual l'Europa seria tota cossaca ó republicana, am lo qual, sens dupte, es demostra qu' estava ben lluny de creure am alianças com las de la republica francesa am l'imperi rus, aliança que, en cas d'una guerra europea, impediria sempre per un ó altro cantó el compliment de las profecias del gran capitó dels sigles de la Enciclopedia y de las llums.

Estem en temps de termes mitjos, y la majoria d'ells no poden resultar res més qu' anacronismes.

Després de l'execució de Pallás, tenia el cadavre de ser entregat a la familia.

Però... van portarlo a fer l'entrega al cementeri.

Y tant d'acompanyament de policia, civils y tropa va anarí a portar, que, per evitar tal vegada qu' el cadavre los enterrat am pompa, com prevé la llei, amb una mica més l'enterran amb honors militars y tot.

Va donarseli sepultura en un ninxo del cementiri civil, y, pera completar el quadro, a la nit sembla qu' algu va anar a esbotzar la paret que tancava aquell cadavre, per quan es diu que l'endemà va trobarse altra vegada obert el ninxo de referencia.

Fins després de mort ha continuat la llegenda.

No faltavan sinó que se l'haguessin endut. Y estig segur que no hauria qui assegurés que s'havia operat una altra resurrecció.

La kuelga dels paperers de Sant Joan Lasfontos continua am tota la fermesa qu' es puga desitjar per part dels treballadors, havent sortit una comissió de burgesos cap a Capellades y tota la riera a reclutar carn d'explotació, mes havent sapigut aixó els obrers, també ha sortit una comissió de treballadors darrera de la de burgesos pera desbaratarlos el matro, haventho lograt per complet, puix que, a pesar d'haver corregut Capellades y tota la riera, se n'han tingut d'entornar am las ganas, veyentse tractats d'embusteros y de desvergonyits en algun punt, tenintse d'entornar am la cua entre las camas.

Las quantitats últimament recaudadas a favor dels citats huelguistas són las següents: Paperers de Carme, 58 pesetas.—Id de Capellades, 11'85.—Curtidors d'Olot, 3.—Marricayres d'Olot, 45'25.—Del pacte de Solidaritat, 42.—Tintorsers de Barcelona, 10.—Paperers de Lavid, 5.—G. Valls de Sant Pere de Riudevitlles, 2.—Centre Obrer d'Algeciras, 6.—Treballadors de la pedrera del Ferrol, 12.—Agricultors de Roda, 4.—Manyans mecànics de Sab-

dell, 20.—Paperers de Banyolas, 81.—Total 300'10 pesetas.

Dada la fermesa dels huelguistas, am la práctica de la solidaritat es segura la victoria.

A l'universitat de Napolis acaba de rebre el grau de doctora en medicina y cirugia Sofia Bakounin, filla del celebre revolucionari rus Miquel Bakounin, primer apóstol del colectivisme.

La filla del gran home no conta més que 22 anys, y tant notable es la Memoria qu' ha presentat al doctorarse, que per unanimitat el tribunal universitari ha acordat l'erla imprimir amb els fonsos de l'universitat en qu' ha pres el titol de doctora.

Es probable que la filla no oblidí las tradicions del pare y sigui també una apóstol de l'avens de l'humanitat.

S'ha constituït una comissió de treballadors pera arbitrar recursos pera las familias dels presos y pera la familia de P. Pallás. El dia 7 d'Octubre havia alcanstat la suscripció voluntaria la xifra de 345 pesetas, que serán repartidas a prorrata a cada familia. La comissió espera que las familias que no en rebín res pasarán avis am aquesta administració y qu' els que tingan voluntat poden portar el producte lliquit a la metexa.

Demà dissapte, a las nou del vespre, en el local del Circul Republicà de la Barceloneta, y convocat pels elements que sostenen l'escola lliure d'aquella barriada, se celebrará un meeting de propaganda lliurepensadora y per fet públic al meteix temps el constant progrés que va adquirint dita escola, qual meeting és de creure qu' es veurá molt animat.

El pròxim diumenge, a las vuyt de la nit, es celebrará a Terrassa, en el Teatro Principal, un gran meeting de propaganda lliurepensadora, prenenthi part els oradors Odon de Buen, Nicolau Salmeron y Garcia, J. Llunas, A. Gurri, Teresa Claramunt y Angels López de Ayala y algun altro.

L'acte promet veures molt concorregut.

El diumenge dia 28 del corrent mes, l'escola laica d'Olesa, que sosté el Circul Democràtic Instruictiu d'aquella vila, farà l'examen dels alumnes que van a la citada escola, am reparitment de premis y discursos de varios oradors de diferents punts. La semana entrant donarem més details.

Els treballadors de la fàbrica de successors de Vieta y C.ª, de Terrassa, van fer una suscripció voluntaria per socorre a la viuda d'en Pallás y fills, havent donat bastant resultat.

Un teixidor d'aquesta casa, qu' es diu Co, ha dit a varios qu' han fet una planxa al fer aquesta suscripció, mentres ell fa la planxa d'acceptar 18 pesetas quan els altres teixidors ne guanyan 26, y aixó qu' aquest es creu ser molt instruit, y fins es redactor d' un periódic de la barra.

COM A MOLTS PASSA

Fent de manobre en Pacia viviu tranquil y alegre, treballant igual qu' un negre per guanyarse un tros de pa.
El treball era el seu tort y, vivint per treballar, ni un sol cop va somiar qu' li hagues a món millor sort que la del trist proletari que, sufrint amargos penas, dona la sang de sar venas a cambi d'un curt salari.
Essent bon treballador, tots els amos l'estimavan, y ells amb ells s'el disputavan... per vuarli la subor.
Llavors torna trenta anys; però avuy, que ja es d'edat; avuy, qu' es veu agnovit pel gran pes dels desenganos, troba en mitj del seu dobl' qu' aquella que van corecario, ben lluny de corre a ampararlo y a donarli protecció, el tractan de pedulari, y, si acas feyna els demana, am veu aspre d' inhumana li responen: «— Deu t'ampri.»
Y amb el cor subert de dol, li fe quasi be perduda, mes trobar prestat un ajuda, ni compassió ni consoli,

pel món el pobre Pacia camina am pas insegü i no hi hà ningü... ningü? que li donguis un tros de pa.

J. Usón

La situació de las repúblicas Argentina y Brasileny ve a ser, si la ó no fa, com la de la guarnició de Melilla per lo bélica y com ja del contribuyent espanyol per lo tronada.

Sublevacions cada dia per veure qui es quedarà am la poma del poder, bombardeig d'alguna ciutat, y matantse com a moscas els fills dels proletaris.

També a la terra clásica de la libertat, que diuen ells, els poderosos jugan a pobles y a govern igual que per tot: fent matar als pobres en profit dels rics.

Tres moros que vivian a Málaga han tingut d'amagarse aquestos dias per temor a que am motiu de las explosions de l'entusiasme patriótic qu'are s'estila, no els escabteixin y s'els mengessin per l'esmorsar d'alguna patriótera manifestació.

Que ja es ben sapigut qu'el patriotisme se agermana alguns cops al salvatisme.

A l'ermita de Sant Cristófol, d'Alcoy, hi va caure un llamp, socorrint am algun moble é incendiant el vestit d'algun sant.

Peró... ¡oh miracle!... no va haverhi cap desgracia personal, ni tant síquera un mal susto.

La Providencia va disposarho aixis... tenint en compte, sens dupte, que no hi havia ningü dintre l'iglesia ni pels seus voltants.

¡Bon miracle!

A Málaga hi ha hagut gran entusiasme a Fembarcarse las primeras tropas que yan a Melilla.

L'Ajuntament va repartir sis rals a cada sargento, una pesseta als cabos y mitja als soldats, ademés d'un parell de puros a cada un.

La Diputació va obsequiar també a las tropas, donant una ampolla de vi a cada soldat.

Y el senyor bisbe, no volent ser menos, també va donarlos... la benedicció.

Que si no fa gran cosa, tampoc porta gasto.

Diu La Correspondencia de España qu'al general Martínez Campos li convé molt y molt canviar de clima.

Ho creyem.

El fill d'en Prim y un d'O'Donnell s'han ofert al govern per anar al moro a fer la guerra.

Aquí d'allò de La Gran Duquesa:

Este es el sable el sable, el sable; este es el sable, el sable de papá.

D'un periódic tant poc sospitós d'anarquisme com La República, qu'es publica en aquesta ciutat, copiém sense comentarls els següents parrafos d'un article que dedica a recordar els fets politics de la darrera setmana, a propòsit de l'acte y execució de Pallás:

Pues bien; yo también quisero sacar algunas deducciones del fenómeno social que se ha desarrollado a nuestra vista. En primer término consignaré que con el actual Código de Justicia Militar la libertad de la prensa es un mito. La más inocente apreciación, la censura más sensata, pueden, a capricho de la autoridad militar, ser apreciadas como delitos y ser perseguidos y castigados sus autores por un Consejo de Guerra. Aunque yo no entienda en cuestiones de disciplina, no veo la necesidad de que se sujete a esta disciplina aún a los paisanos.

Tampoco puedo pasar por alto los abusos que se cometen cada vez que algunos anarquistas realizan un acto más o menos censurable. Los liberales de hoy no recordan nuestra situación en los tiempos de Fernando VII. Apenas algunos de los nuestros se movía, la policía, creada expreso, llenaba las cárceles de liberales inocentes. Y aquello que entonces encontráramos repugnante en un régimen absolutista, lo practica ahora con los anarquistas, que son hoy lo que los republicanos 65 años atrás, un gobierno que se llama clinicamente liberal.

Reaccionarios: podéis insultarle, destruirle, escucharle en el rostro: otro tanto hicieron los paganos con

los mártires del cristianismo. Pero, por más que os esforzáis, no podréis evitar que el pueblo, conmovido, compare a Pallás con los santos que veneráis en vuestros altares.

L'estrenya-caps dels madrilenys conegut per La Correspondencia portava l'altre dia aquest sueltó:

«Se ha declarado auto de prisión contra un ex-gobernador civil de provincia, de quien la prensa se ha ocupado estos dias con motivo de figurar su nombre en una causa que va a celebrarse en la Audiencia de Madrid.»

El detenido ha ingresado en la cárcel.

Peró redimoní! Tant amagat s'ha de tenir el nom d'un criminal, si és de l'honorable classe d'ex-governadors?

«Es faria aixis meteix si es tractés d'un pobre obrer qu'hagués pres un pa pera donar menjar als seus fills famolencs?»

¡Oh igualtat devant la llei!

Qu'el fabricant de Sabadell Mr. Armel posi santcrístos a las quadras de la seva fábrica de filats, que vagi a missa sempre que vulgui, combregui quan li dongui la gana y que es pegui cops de puny al pit fins que jo li digui prou, tot aixó m'està molt bé, y malehit si m'importa un xavo de safra.

Peró aixó de voler qu'els treballadors de la seva fábrica li fassin anar dugas màquines en llog d'una a fi d'estalviar-se la meytat del personal, és cosa que tó més pèls que las barbas de Judas, y que, si no li sab greu, ting que dirli que no es pas comme ça, ni que m'cis tregui de gallina.

Y què en direm de la falta de formalitat qu'enclou l'accedir a la petició dels obrers en huelga, ferlos treballar dos dias y desseguida desdirse de lo pactat? ¡Ay mossén ¡dig! mossén Armel, aixó no pod anar ni am rodas!

Y constili qu'els filadors han obrat molt santament prosseguint la huelga am l'entusiasme am que la resisteixen, que la guanyarán sens dupte no faltantlos la solidaritat ni sortintlos cap bretol qu'occupi las sevas plassas, amén.

Y quan pregui a Déu a solas per pòquer seguí caplloant, lassus ten devot, devant d'un sancristo am dos pistolets.

Per la festa del sant patró de Ciudad Real s'han fet corridas de toros, lo qual no té res de particular, perque aixó de la religió y els toros va junt molt sovint.

Peró lo que si va tenir més de quatre parells de bemois és, disputant en la plassa de toros dos espectadors sobre qüestions toreras abans de comensar la funció, un d'ells tirés d'un estoc y l'enfonzés hasta la mano, que diuen els revisteros de corridas, al pit del seu contrincant, deixantlo mort sense necessitat de catxetero.

¡Quan dig qu'aixó de l'espectacle nacional ens cleva fins al pol ártic del salvatisme!

Anavan a batejar un noy a l'iglesia de Gracia el diumenge passat, quan adonantse el sacerdot qu'anava a verificar la ceremonia de un dels concurrents fumava d'amagatotis tapant el cos del delicté amb el barret, va cap an ell y de la primera trompada que li mesura li tira barret y cigarro a terra y el deixa més tonto qu'una carga d'indulgencias plenarias, tenint de fugir més que de depressa de l'iglesia per no anar a la repetida de rebre mastegots, perque a la qüenta el reverent tenia el dau carregat cap a una tremenda afició de repartir crostones més que de fer cristians.

Un consell elemental daré a tots els devots junts: «Evitar l'entrá en certis punts, és segur no pendrihe mal.»

CANTARS BILINGÜES

Hojas del árbol caldas juguete del viento son con Espanya ho es del govern am tantas contribuciones.

Cuántas veces he soñado besar tu cara bonita, amb aixó feix que no ho sapigan certis fulloans sens familia.

— Tanto era lo que me amabas y ahora me dejas sola. — Si: y un poquito más abajo granota ficat al cove.

BELLA CASQUITA

XARADA

Prima insertada es part de persona, y un ris d'Italia grandíos es segona; el tres girat, és un bon vegetal, y prenda de vidre resulta el total.

C. JULIÀ DE SARADELLA

TERS DE SILABAS

Substituir els punts per lletres de modo que, llegidas vertical y horizontalment, diguin: 1.ª ratlla, animal; 2.ª ratlla, lo qu'ambiciona tothom; 3.ª ratlla, nom de dona; 4.ª ratlla, apellido catalá; 5.ª ratlla, part de la persona; 6.ª ratlla, en las cartas n'hi ha.

NOY DE SANS

CREU DE PARAULAS

Substituir els punts per lletres de modo que, llegidas vertical y horizontalment, diguin: 1.ª ratlla, animal; 2.ª ratlla, lo qu'ambiciona tothom; 3.ª ratlla, nom de dona; 4.ª ratlla, apellido catalá; 5.ª ratlla, part de la persona; 6.ª ratlla, en las cartas n'hi ha.

R. FERROIOL C.

ROMBO

Substituir els punts per lletres de modo que, llegidas vertical y horizontalment, diguin: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª ratlla, peix; 3.ª ratlla, planta; 4.ª ratlla, nombre pintor catalá; 5.ª ratlla, fruita; 6.ª ratlla, nom de dona; 7.ª ratlla, consonant.

C. BARBERÀ Y CAROL

GEROGLÍFIC

PRIORAT JEREZ, MÁLAGA

AIGI A

MR. EUGON

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Xarada: Ca-mi-la.

Impremta de L'Asenc. Ronda UNIVERSITAT, 4. BARCELONA

CORRESPONDENCIA

S'aprofitará alguna cosa de lo qu'han enviat: Enric Cacaú.—Peper del Tranvia.—H. Sattov.—Un Ganset.—Lluís Salvador.—Guillem Torres.—C. Julià de Sabadell.—Noy de Sans.—E. Torres Padrós.—J. Dausina.—Ll. Bové.—J. Usón.—Noy de Reus.—M. Ismael Simó.—J. Arquer Clapés.—J. V. de Sabadell.—Ferro Via.—Dr. Cansalada.—Mr. Eugon.—B. Lienlate de Pradell.—E. M.

Dels que no s'anomenan no s'en pod aprofitar res.

Última hora

A dos quarts de tres de la tarde del dijous s'ha acabat el judici oral davant de Jurats per una de las causas incoadas contra el director d'aquet periódic per denuncias de La Fulla.

El Jurat ha dictat veredicté d'inculpabilitat, pronunciantse sentència absolutoria.

De las peripecias d'aquet judici, d'una protesta formulada pel fiscal y de lo que passí dilluns am la nova vista que té de tenir lloc, en donarém compte a nostros lectors en el número próxim.